

AO-111

April-2025

B.A., Sem.-IV (NEP)**DSC-M-GEO-244 : Geography
(Oceanography)****Time : 2 Hours]****[Max. Marks : 50**

1. મહાસાગર અને ભૂમિખંડના વિતરણની વિગતે ચર્ચા કરો. 10
અથવા
1. પેસિફિક મહાસાગરના તળિયાના ભૂમિ સ્વરૂપોની ચર્ચા કરો. 10
2. મહાસાગરીય જળના તાપમાન અને ક્ષારતાના વિતરણ વિશે વિસ્તારથી સમજાવો. 10
અથવા
2. વૈશ્વિક આબોહવાને નિયમિત કરવામાં સમુદ્ર સપાટીના તાપમાનની શું ભૂમિકા છે ? 10
3. ભરતી એટલે શું ? ભરતીના પ્રકારો વિશે વિસ્તારથી સમજાવો. 10
અથવા
3. મહાસાગરીય પ્રવાહની પરિભાષા આપી, હિન્દ મહાસાગરના પ્રવાહો વિશે વિસ્તારથી સમજાવો. 10
4. 'મહાસાગર સંસાધનોનો ખજાનો (સ્ટોર હાઉસ) છે' પર નિબંધ લખો. 10
અથવા
4. પરવાળાની ઉત્પત્તિ અને પ્રકારોને વિસ્તારથી સમજાવો. 10
5. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈ દસ) 10
  - (1) સમુદ્ર તળના ભૂપૃષ્ઠના કયા ભાગ પર સૂર્યપ્રકાશ પહોંચી શકે છે ?

(a) ખંડીય ઢોળાવ	(b) ગહન મેદાન
(c) સાગરીય કોતરો	(d) ખંડીય છાજલી
  - (2) કયા મહાસાગરમાં સૌથી વધુ ગહન સમુદ્રનો મેદાની વિસ્તાર છે ?

(a) એટલાન્ટિક	(b) પેસિફિક
(c) હિન્દ	(d) આર્કટિક

- (3) મહાસાગરોમાં સૌથી વધુ તાપમાન કયા મહાસાગરમાં રહે છે ?
 (a) એટલાન્ટિક મહાસાગર (b) પેસિફિક મહાસાગર
 (c) હિન્દ મહાસાગર (d) આર્કટિક મહાસાગર
- (4) વિશ્વના મહાસાગરોની સરેરાશ ક્ષારતા કેટલી છે ?
 (a) 36% (b) 35%
 (c) 37% (d) 30%
- (5) નીચેનામાંથી કયો ગરમ પ્રવાહ છે ?
 (a) લેબરોડોર પ્રવાહ (b) કેલિફોર્નિયા પ્રવાહ
 (c) ક્યુરોશીવો પ્રવાહ (d) કેનેરીનો પ્રવાહ
- (6) ભરતી ઓટની ઉત્પત્તિનો પ્રગતિશીલ તરંગ સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો છે ?
 (a) વિલિયમ વેવલ (b) ન્યુટન
 (c) હેરિસ (d) રિટર
- (7) પરવાળાના વિકાસ માટે અનુકૂળ સમુદ્રનું તાપમાન કેટલું હોય છે ?
 (a) 40° C (b) 30° C
 (c) 20° C (d) 10° C
- (8) સમુદ્રી જળમાં સૌથી વધુ કયા ખનીજની માત્રા હોય છે ?
 (a) પોટેશિયમ (b) ક્લોરિન
 (c) મેગ્નેશિયમ (d) આયરન
- (9) સમુદ્રી પ્રદૂષણનું કારણ શું છે ?
 (a) ઔદ્યોગિક અવશિષ્ટ (b) પરમાણુ કચરો
 (c) વન વિનાશ (d) આ બધા જ
- (10) મેરીઆના ટ્રેન્ચ ક્યાં આવેલી છે ?
 (a) પેસિફિક મહાસાગર (b) હિન્દ મહાસાગર
 (c) એટલાન્ટિક મહાસાગર (d) આર્કટિક મહાસાગર
- (11) વિશ્વમાં સૌથી મોટી બાઘક ખરાબાના ક્યાં સ્થિત છે ?
 (a) ન્યૂઝીલેન્ડ (b) ઓસ્ટ્રેલિયા
 (c) આફ્રિકા (d) ભારત
- (12) મહાસાગરોમાં સૌથી વધુ ક્ષારતા ક્યાં જોવા મળે છે ?
 (a) ધ્રુવીય પ્રદેશો (b) શીતોષ્ણ પ્રદેશો
 (c) ઉષ્ણ પ્રદેશો (d) આ બધા જ

Seat No. : _____

AO-111

April-2025

B.A., Sem.-IV (NEP)

DSC-M-GEO-244 : Geography
(Oceanography)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

1. Discuss the distribution of oceans and continents in detail. 10

OR

1. Discuss the landforms of the Pacific Ocean floor. 10

2. Explain the distribution of temperature and salinity of ocean water in detail. 10

OR

2. What role does sea surface temperature play in regulating global climate ? 10

3. What is tide ? Explain the types of tides in detail. 10

OR

3. Define ocean currents and explain the currents of the Indian Ocean in detail. 10

4. Write an essay on 'The ocean is a storehouse of resources'. 10

OR

4. Explain the origin and types of coral in detail. 10

5. Choose the correct option : (Any ten) 10

(1) Upto what depth sunlight can reach ocean floor ?

- (a) Continental Slope (b) Deep Plane
(c) Submarine Canyons (d) Continental Shelf

(2) Which ocean has the deepest oceanic plane ?

- (a) Atlantic (b) Pacific
(c) Indian (d) Arctic

(3) Where are the highest temperatures in the oceans ?

- (a) Atlantic Ocean (b) Pacific Ocean
(c) Indian Ocean (d) Arctic Ocean

- (4) What is the average salinity of the world's oceans ?
(a) 36% (b) 35%
(c) 37% (d) 30%
- (5) Which of the following is a warm current ?
(a) Labrador current (b) California current
(c) Kuroshio current (d) Canary current
- (6) Who gave the progressive wave theory of the origin of tides ?
(a) William whewell (b) Newton
(c) Harris (d) Ritter
- (7) What is the optimal sea temperature for Coral growth ?
(a) 40 °C (b) 30 °C
(c) 20 °C (d) 10 °C
- (8) Sea water contains the highest amount of which mineral ?
(a) Potassium (b) Chlorine
(c) Magnesium (d) Iron
- (9) What is the cause of Ocean pollution ?
(a) Industrial waste (b) Nuclear waste
(c) Deforestation (d) All of these
- (10) Where is Mariana trench located ?
(a) Pacific Ocean (b) Indian Ocean
(c) Atlantic Ocean (d) Arctic Ocean
- (11) Where are the largest barrier reefs in the world located ?
(a) New Zealand (b) Australia
(c) Africa (d) India
- (12) Where is the highest salinity found in the oceans ?
(a) polar regions (b) Temperate regions
(c) Tropical regions (d) All of these
-